

вове оформлення та захист сценарію, декорацій квест-кімнати дозволяє правовласнику вимагати від усіх третіх осіб утримуватися від їх копіювання, переробки та використання. Звичайно, в основному це стосується захисту від запозичень компаніями-конкурентами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Тяпкін А. С. Оригінальність та новизна як умова охоронюваності твору за авторським правом. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2002. Вип. 18. С. 130–132. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnuvs_2002_18_32.
2. Миславський В. Н. Кінословник. Терміни, визначення, жаргонізми. Харків: Харьк. част. музей гор. усадьбы, 2007. 328 с.
3. Паточнова В. В. Використання сценарію при створенні відеофільму. *Вісник Запорізького національного університету*. URL: <http://www.stattionline.org.ua/pravo/76/12150-vikoristannya-scenariyu-pri-stvorenni-videofilmu.html>.
4. Межотраслевая Интернет-система поиска и синтеза физических принципов действия преобразователей энергии. URL: <http://www.heuristic.su/effects/catalog/tech/byId/description/129/index.html>.
5. Голографическая певича. Новини. URL: <http://earth-chronicles.ru/news/2011-09-29-8685>.

ЕЛЕКТРОННА ІДЕНТИФІКАЦІЯ ГРОМАДЯН ТА ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ЯК УМОВИ КОРИСТУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИМИ ПОСЛУГАМИ

Кохан Вероніка Павлівна,
*кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник
НДІ правового забезпечення
інноваційного розвитку НАПрН України*

The article discusses the electronic identification of citizens and the protection of personal data as conditions of the using of electronic services. The author offered measures to improve the protection of personal data of citizens that have become known during receiving electronic services.

Keywords: electronic identification of citizens, protection of personal data, electronic services.

В статье рассмотрены электронная идентификация граждан и защита персональных данных в качестве условий использования электронных услуг. Предложены меры по совершенствованию защиты персональных данных граждан, ставших известными при получении электронных услуг, от несанкционированного доступа.

Ключевые слова: электронная идентификация граждан, защита персональных данных, электронные услуги.

Надання державою електронних послуг передбачає спілкування між громадянином та державними органами, що надають послуги, через певні інтерфейси інформаційних систем з використанням механізмів електронної ідентифікації та протоколів її підтвердження (автентифікації), які мають бути засновані на принципах безпеки та гарантіях впевненості у встановленні ідентичності обох сторін такої взаємодії. Таким чином, умовою розвитку електронних послуг в країні є створення національної системи ідентифікації громадян України.

Розробка основ політики електронної ідентифікації громадян започаткована в Концепції створення національної системи ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2015 року, № 1428-р [1].

Згідно з положеннями цієї Концепції Національна система ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства передбачає запровадження таких нововведень:

основний документ, що посвідчує особу, - паспорт громадянина України - видаватиметься у формі картки, захисні знаки та функціональні характеристики якої зменшують ризик фальсифікації бланка до мінімуму;

діти з народження будуть ідентифікуватися через ідентифікаційні документи батьків;

буде вироблено надійний механізм верифікації персональних даних, які вносяться до посвідчення особи, що до мінімуму скорочує

ризик видачі паспорта громадянина України у формі картки з фальсифікованими/невірними даними;

верифікувати дані, внесені до ідентифікаційного документа, стане можливим дистанційно за допомогою відповідного електронного сервісу; Єдиний державний демографічний реєстр дасть змогу використовувати електронний сервіс ідентифікації особи уповноваженим органам у рамках, встановлених законодавством;

будь-яка дія, пов'язана з національною системою ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства, що призводить до зміни ідентифікаційних даних та/або статусу виданих документів, відображається у відповідних інформаційних системах, інформація про неї буде доступною для уповноважених органів [1].

На сьогодні передбачені Концепцією новели втілені у життя, таким чином, розвиток електронних сервісів і електронної ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства вимагає особливої уваги до інформаційної безпеки, що охоплює питання захисту громадян від несанкціонованого використання їх персональних даних, а також від несанкціонованого доступу до цих даних. Інформаційна безпека – це ще одна обов'язкова умова розвитку електронних послуг в країні.

Оскільки електронні послуги все більше поширюються серед громадян, виникає питання захисту персональних даних останніх при користуванні державними електронними сервісами. Законодавство України із захисту персональних даних складається як із загальних норм, закріплених у Конституції України та кодифікованих актах, так і спеціального закону «Про захист персональних даних». Однак, законодавство в цій сфері потребує актуалізації в розрізі забезпечення захисту персональних даних громадян при використанні ними BankID, MobileID, електронного цифрового підпису для отримання відповідних електронних послуг. Отже, на разі в межах розвитку електронного урядування і електронних послуг, як однієї із складових такого урядування, необхідно розробити нормативно-правовий акт, спрямований на захист громадян від несанкціонованого використання їх персональних даних, отриманих державою при наданні нею електронних послуг, а також від несанкціонованого до-

ступу до цих даних осіб, не уповноважених на їх використання. У цьому спеціалізованому акті доцільно також визначити єдині правила доступу до інформації та використання електронних документів, забезпечити конфіденційність та контроль за цілісністю інформації, підвищення і зміцнення інформаційної безпеки сучасного суспільства.

Сучасний стан електронних адміністративних послуг досяг того рівня розвитку, за якого подальше користування онлайн послугами потребує виконання низки умов, від впровадження концепції електронних послуг за життєвими обставинами до вирішення проблем, пов'язаних із захистом персональних даних громадян, які стали відомі державі при наданні електронних послуг.

Для втілення в життя умов розвитку електронних послуг, визначених у цій статті, необхідні злагоджені дії Державного агентства з питань електронного урядування України в напрямках технологічної (вдосконалення системи електронної ідентифікації громадян та засобів такої ідентифікації) та організаційно-правової підтримки електронних послуг (підготовка проектів нормативно-правових актів про запровадження концепції електронних послуг за життєвими обставинами, захист персональних даних користувачів електронних сервісів).

ЛІТЕРАТУРА

1. Про схвалення Концепції створення національної системи ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства: розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.12.2015 р., № 1428-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1428-2015-%D1%80>.